
Obsah

Úvod	11
Kapitola I. Základní východiska	15
I.1 Hodnota a cena	15
I.2 Cena a oceňování	17
I.3 Právní úprava cen a oceňování	18
I.3.1 Univerzální cenové a oceňovací předpisy	18
I.3.2 Obecné předpisy	20
I.3.3 Účetní a daňové předpisy	21
I.4 Shrnutí základních východisek	24
Kapitola II. Univerzální a obecné předpisy	25
II.1 Zákon o cenách	25
II.1.1 Předmět úpravy	25
II.1.2 Vymezení ceny	25
II.1.3 Sjednávání ceny	27
II.1.4 Dohoda o ceně	30
II.1.5 Zneužívání hospodářského postavení	31
II.1.6 Regulace cen	32
II.1.7 Relativní neplatnost cenového ujednání	34
II.1.8 Cenová kontrola	36
II.1.9 Cenová regulace nájemného z bytu	37
II.1.10 Seznam zboží s regulovanými cenami	38
II.2 Zákon o oceňování majetku	38
II.2.1 Předmět úpravy	38
II.2.2 Použití zákona o oceňování	39
II.2.3 Druhy ocenění	40
II.2.4 Vyhláška č. 279/1997 Sb.	42
II.2.5 Použití zákona o oceňování majetku	43
II.2.6 Problémy zákona o oceňování majetku	43
II.3 Občanský zákoník	47
II.3.1 Kupní smlouva	49
II.3.2 Směnná smlouva	50
II.3.3 Výhrada vlastnictví	51
II.3.4 Smlouva o dílo	51
II.3.5 Smlouva smíšená	53

II.3.6 Zálohy	53
II.4 Obchodní zákoník	55
II.4.1 Ceny u obchodních společností a družstva	56
II.4.1.1 Vklad společníka	56
II.4.1.2 Přeměny společnosti	59
II.4.1.3 Zákaz konkurence	62
II.4.2 Ceny v obchodně závazkových vztazích	64
II.4.2.1 Kupní smlouva	64
II.4.2.2 Smlouva o dílo	65
II.5 Shrnutí univerzálních a obecných předpisů	66
Kapitola III. Oceňování v účetnictví	69
III.1 Základní principy	69
III.1.1 Oceňování ke dni uskutečnění účetního případu	70
III.1.2 Oceňování ke konci rozvahového dne	72
III.2 Pořizovací cena	74
III.2.1 Pořizovací cena u dlouhodobého nehmotného majetku	74
III.2.2 Pořizovací cena u dlouhodobého hmotného majetku	75
III.2.3 Speciální úprava pořizovací ceny dlouhodobého majetku	78
III.2.3.1 Ložiska nerostných surovin	78
III.2.3.2 Majetek nabytý při výplatě vypořádacího podílu nepeněžně	79
III.2.3.3 Opravná položka k nabytému majetku	80
III.2.4 Pořizovací cena u nakupovaných zásob	84
III.2.5 Pořizovací cena u cenných papírů a podílů	84
III.2.5.1 Cenné papíry nakupované	84
III.2.5.2 Podíly a majetkové účasti získávané vkladem	86
III.2.5.3 Pořizovací cena u vlastních akcií či podílů	89
III.2.6 Pořizovací cena u směnek	90
III.2.7 Pořizovací cena u pohledávek	91
III.3 Reprodukční pořizovací cena	94
III.3.1 Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek	95
III.3.2 Zásoby	98
III.4 Vlastní náklady	99
III.4.1 Zásoby	100
III.4.2 Dlouhodobý majetek	103
III.5 Průměrná cena nebo FIFO	103
III.5.1 Oceňování v průměrných cenách	103
III.5.2 Technika FIFO	104

III.5.3	Technika LIFO	104
III.5.4	Oceňování pevnou skladovou cenou	104
III.5.5	Příklad 1 – Materiál na skladě	105
III.5.6	Příklad 2 – Evidence zboží v prodejní ceně	107
III.5.7	Příklad 3 – Analytické účty při evidenci materiálu na skladě	109
III.6	Ceny vyjádřené v cizí měně	111
III.7	Příklady oceňování majetku a závazků v cizí měně	114
III.8	Zásada opatrnosti	119
III.8.1	Tvorba opravných položek	119
III.9	Reálná hodnota	122
III.9.1	Obecná technika účtování	122
III.9.2	Oceňování cenných papírů	122
III.9.2.1	Základní rozdělení cenných papírů	122
III.9.2.2	Oceňování k okamžiku účetní závěrky (k rozvahovému dnu)	124
III.9.2.2.1	Cenné papíry k obchodování – majetkové	124
III.9.2.2.2	Cenné papíry k obchodování – dlužné	124
III.9.2.2.3	Cenné papíry realizovatelné	126
III.9.2.3	Způsob stanovení reálné hodnoty	127
III.9.2.4	Přechodná ustanovení k 1. 1. 2002	128
III.9.3	Oceňování derivátů	130
III.9.3.1	Definice derivátů pro účely účetnictví a jejich dělení	130
III.9.3.2	Přeceňování derivátů k obchodování	131
III.9.3.3	Přeceňování zajišťovacích derivátů	133
III.9.3.4	Rekapitulace možností zaúčtování reálné hodnoty derivátů	136
III.9.4	Oceňování reálnou hodnotou při přeměně podle obchodního zákoníku	137
III.10	Ostatní ocenění k rozvahovému dni	141
III.10.1	Ocenění obchodních podílů ekvivalencí	141
III.10.2	Dluhopisy držené do splatnosti	143
III.11	Shrnutí k oceňování v účetnictví	144
Kapitola IV.	Oceňování v daních	147
IV.1	Zákon o daních z příjmů	147
IV.1.1	Vztah účetnictví a daní z příjmů	147
IV.1.1.1	Výsledek z účetnictví a základ daně	147
IV.1.1.2	Cena pořízení	149

IV.1.2	Ceny z nedaňových předpisů	151
IV.1.2.1	Cena sjednaná	151
IV.1.2.2	Cena zjištěná	152
IV.1.2.2.1	Cena zjištěná a nepeněžní příjem	153
IV.1.2.2.2	Cena zjištěná a vstupní cena	155
IV.1.2.2.3	Cena zjištěná a cena běžná	155
IV.1.2.2.4	Cena zjištěná a prodej najatého hmotného majetku	156
IV.1.2.2.5	Cena zjištěná a příjem podle § 10	157
IV.1.2.2.6	Cena zjištěná a příjem podle § 6	157
IV.1.2.3	Cena obvyklá	157
IV.1.3	Ceny ze zákona o daních z příjmů	158
IV.1.3.1	Vstupní cena	159
IV.1.3.1.1	Požizovací cena	159
IV.1.3.1.2	Vlastní náklady	164
IV.1.3.1.3	Hodnota nesplacené pohledávky	166
IV.1.3.1.4	Reprodukční pořizovací cena	167
IV.1.3.1.5	Cena zjištěná pro účely daně dědické a darovací ...	169
IV.1.3.1.6	Hodnota technického zhodnocení	171
IV.1.3.1.7	Vstupní cena při vkladu do obchodní společnosti	172
IV.1.3.1.8	Ke vstupní ceně obecně	173
IV.1.3.2	Zůstatková cena	176
IV.1.3.3	Nabývací cena podílu na obchodní společnosti nebo družstvu	176
IV.1.3.4	Cena běžná	180
IV.1.3.4.1	Vymezení ceny běžné	181
IV.1.3.4.2	Alternativní cena zjištěná	184
IV.1.3.4.3	Uspokojivé doložení rozdílu	185
IV.1.3.4.4	Správce upraví základ daně	186
IV.1.3.4.5	Běžná cena úroku	187
IV.1.3.4.6	Spojené osoby	189
IV.1.3.5	Jiná ustanovení k cenám a oceňování	193
IV.1.3.5.1	Změněná vstupní cena	193
IV.1.3.5.2	Zvýšená vstupní cena a zvýšená zůstatková cena	193
IV.1.3.5.3	Celková cena souboru věcí	194
IV.1.3.5.4	Cena, za kterou poplatník věc (právo) prokazatelně nabyt	194

IV.1.3.5.5	Cena zpětného nákupu	194
IV.1.3.5.6	Zůstatková cena vstupující do ceny stavby	195
IV.1.3.5.7	Účetní hodnota pohledávky	195
IV.1.3.5.8	Průměrné ceny pohonných hmot	195
IV.1.3.5.9	Cenové limity	196
IV.1.4	Shrnutí k oceňování v daních z příjmů	197
IV.2	Zákon o dani z přidané hodnoty	198
IV.2.1	Vymezení některých pojmů	199
IV.2.2	Plátcí daně	201
IV.2.2.1	Obrat pro vymezení plátců	201
IV.2.2.2	Odpočet daně u nových plátců	202
IV.2.2.3	Odvod daně při zrušení registrace	204
IV.2.3	Daňový doklad	206
IV.2.4	Základ daně	207
IV.2.4.1	Běžné alternativy výpočtu základu daně	207
IV.2.4.1.1	Výpočet „zdola“ z ceny sjednané	207
IV.2.4.1.2	Výpočet „shora“ z ceny sjednané	208
IV.2.4.1.3	Cena zjištěná podle zvláštního předpisu	209
IV.2.4.2	Zvláštní alternativy výpočtu základu daně	211
IV.2.4.2.1	Úhrada není cenou	211
IV.2.4.2.2	Vklady do obchodní společnosti	212
IV.2.4.2.3	Veřejná dražba	212
IV.2.4.2.4	Služby, elektřina, teplo, plyn a voda	214
IV.2.4.2.5	Závodní stravování	216
IV.2.4.2.6	Dodání použitého zboží	216
IV.2.4.2.7	Dodání zboží s instalací	217
IV.2.4.2.8	Přestavba automobilu	219
IV.2.4.2.9	Zabudování zboží do stavby	219
IV.2.4.2.10	Finanční pronájem automobilu	220
IV.2.4.2.11	Přeúčtování služeb	221
IV.2.4.2.12	Zboží v celních režimech	221
IV.2.4.3	Sleva, snížení nebo zvýšení ceny	221
IV.2.4.3.1	Sleva z ceny	221
IV.2.4.3.2	Snížení nebo zvýšení ceny	223
IV.2.4.4	Zvláštní vztah k plátcí	223
IV.2.4.4.1	Osoby mající zvláštní vztah plátcí	224
IV.2.4.4.2	Cena plnění	226
IV.2.5	Převod a nájem staveb	227
IV.2.5.1	Převod pozemků a staveb	227

IV.2.5.2 Nájem pozemků a staveb	229
IV.2.6 Shrnutí k oceňování v zákoně o dani z přidané hodnoty	231
IV.3 Zákon o dani dědické, dani darovací a dani z převodu	
nemovitostí	233
IV.3.1 Daň dědická	233
IV.3.2 Daň darovací	236
IV.3.3 Daň z převodu nemovitostí	240
IV.3.3.1 Základ daně z převodu nemovitostí	240
IV.3.3.1.1 Cena sjednaná nebo cena zjištěná	241
IV.3.3.1.2 Cena věcného břemene	245
IV.3.3.1.3 Cena při vydržení	246
IV.3.3.1.4 Cena při leasingu	247
IV.3.3.1.5 Cena při vydražení	247
IV.3.3.1.6 Cena při převodu z vlastnictví obce	248
IV.3.3.1.7 Shrnutí cen	248
IV.3.3.2 Ocenění osvobozených vkladů	249
IV.3.3.2.1 Hodnota nepeněžitého vkladu a cena sjednaná	249
IV.3.3.2.2 Částečný vklad do základního kapitálu	252
IV.3.3.2.3 Vyšší cena zjištěná než hodnota vkladu	252
IV.3.3.3 Simulace ceny	254
IV.3.4 Shrnutí k oceňování v zákoně o dani dědické, dani	
darovací a dani z převodu nemovitostí	255
IV.4 Zákon o dani z nemovitostí	257
IV.4.1 Základ daně z pozemků	258
IV.4.2 Daňové přiznání	261
IV.4.3 Tabulka základu daně z pozemků	261
IV.4.4 Shrnutí k oceňování v zákoně o dani z nemovitostí	263
 Kapitola V. Znalci a odhadci	 265
V.1 Znalci	265
V.2 Odhadci	268
V.3 Znalecké posudky	269
V.4 Procesní postavení znalců a odhadců	270
 Kapitola VI. Závěry	 273
 Výkladový slovníček cenových pojmů v účetnictví a daních	 277